

Szamosújvári Közlöny

Szamosújvári Közlöny Alapítva: 1903 • Újraindítva: 2021

ISSN 2784 - 2800 ISSN-L 2784 - 2800

IV. (új) évfolyam

50-51. szám/2025 szeptember - október

Riti József Attila

Kultúra, kaland és közösség: lezárult a 27. Őszi Fesztivál Szamosújváron

Szamosújvár idén ősszel igazi kulturális fővárossá változott: a Téka Alapítvány szervezésében szeptember 19. és október 5. között zajlott a 27. Őszi Fesztivál, amely a Határtalan nyár programsorozat méltó záróakkordjaként

minden eddiginél gazdagabb kínálattal várta a közönséget.

A fesztivál már a nyitónapon erősen indított, a Művelődési Házban az Operettissimo társulat musical- és operettműsora alapozta meg a hangulatot, és innentől kezdve két héten át egymást váltották a koncertek, kiállítások, irodalmi estek és közösségi programok.

A leglátványosabb események közé tartozott

a Csóri Sándor-találkozó, ismertebb nevén Sereglés, ahol a város főtere néptáncról és közös énekszótól volt hangos. A Téka Alapítványtól induló felvonulás után Kiss Lilla Csoóri Sándor Faparázs a hóra kivilágít című versét szavalta el, majd közös népdaléneklés és tánc következett. A délutáni gálán a sétatéri színpadon léptek fel a meghívott néptáncgyűttesek (Nádas Zenekar Szamosújvár

Kincsesó Néptáncgyüttes Mezőberényről, Széki Ifjúsági Néptáncscsoport, Gyöngyvirág Néptáncgyüttes Csittszentiván, Kaláris Néptáncscsoport Kolozs, Csigeresek Néptáncscsoport Szilágysámszon, Aprókaláka Szamosújvár, Árvalányhaj Szilágynagyfalu, Kis-kaláka Néptáncgyüttes Szamosújvár, Nagykaláka Szamosújvár, Terbete Néptáncgyüttes Zilah, Kosbogáncs Kolozsvár), megmutatva, hogy a népi kultúra ma is élő, közösségformáló erő.

A zenei kínálat is lenyűgöző volt, a gyerekek az Alma Együttes koncertjén énekelhettek együtt, míg a felnőtteket Varga Miklós és a Masterpiece – Metallica Tribute Band mozgatta meg. A Téka Alapítvány nem feledkezett meg a komolyabb hangvétel kedvelőiről sem: irodalmi estek, könyvbemutatók és előadások színesítették a programot.

Az irodalmi sorozat részeként Márton Evelin mutatta be Solea Minor című könyvét, míg

Tóth Péter Arany Jánosról, József Attiláról és Radnóti Miklósról tartott előadásokat a Kemény Zsigmond Líceum aulájában, igazi kulturális csemegét kínálva a líra szerelmeseinek. A fesztivál egyik legizgalmasabb estéje Bíró Jocó lovasíjász mongóliai kalandjairól szólt.

Az előadáson kiderült, milyen kihívásokkal járt eljutni a nemzetközi lovasíjász-versenyre, ahol 11 ország versenyzői mérték össze tudásukat. Jocó részletesen mesélt a mongol pusztá szépségeiről, a nomád életmód kihívásairól, és arról, hogyan lehet egyszerre sportolóként és utazóként megélni a világot.

Bíró Jocó után Kiss Olivér újságíró vette át a szót, aki a low-cost utazás nagymestereként mutatta be, miként lehet egyetlen dollárral is neki-vágni a világnak. Élmenybeszámolójában nemcsak olcsó trükköket osztott meg – mint a Couchsurfing és a stoppolás művészete –, hanem megindító történeteket is mesélt a Közel-Keletről és Ázsiáról.

Különösen emlékezetes volt afganisztáni kalandja, ahol egy tálib esküvőn találta magát vendégként, miközben a teremben a Kalasnyikovok ugyanolyan természetességgel heverték az asztalokon, mint nálunk a kávéscsészek.

A fesztivál záró hétvégéjén a gyerekek rajzfilmes matinén, a felnőttek pedig a Régiók Találkozóján és filmvetítésekén vehettek részt. A rendezvénysorozat végül október 5-én, a Fekete Pont című film vetítésével ért véget a KZSEL aulájában.

A Téka Alapítvány és partnerei – köztük a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum és a Szamosújvári Polgármesteri Hivatal – idén is bebizonyították, hogy a kultúra nem luxus, hanem közösségi szükséglet. Az Őszi Fesztivál sokszínűsége, emberközelsége és hiteles programjai ismét életre hívták Szamosújvár szellemi pezsgését. A város szíve valóban a Téka Alapítványnál dobogott – zenében, táncban, irodalomban és emberi történetekben.

Régiók találkozója

Felszegi Melinda

VIII. Régiók Találkozó-jára

A Szamosújvári Népművészek Egyesülete szervezésében, 2025. október 4-én zajlott a VIII. Régiók Találkozója. A találkozók célja a helyi és környékbeli kézművesek megismerése, a hagyományos kézművessegek ismertetése, átadása.

A Nadas zenekar (Miklósi Zsolt, Papp Botond, Papp Dávid) a dalos pacsirtákkal (Juhos Borbála, Kis Adrienn, Filep Boglárka) közösen nyitották meg a nemzetközi rendezvényt a Téka Alapítvány konferenciatermében. „Mire jó a népi a népi iparművészeti zsűri?„ című szakmai előadás során, László Eszter, az Erdélyi

Hagyományok Háza kolozsvári irodájának vezetője felhívta a figyelmet a népi iparművészeti zsűri jelentőségére, fontosságára. A népművészeti tárgyak zsűriztetése több kategóriában történik, mindenik kategóriába való besorolás az adott munka értékelését jelenti ugyanakkor a kézművesek szakmai segítségét, útmutatót is kapnak a zsűritagoktól.

Dr. Székely Melinda előadása rávilágított a modern világunk tárgyai és a hagyomány viszonyára. A népművészeti alkotások funkcionálisak, de ugyanakkor esztétikai igényekkel készülnek (Domanovszky György, 1939) hangsúlyozta az előadó is. A népművészeti tárgyak elkészítésének kronológiai, történelmi

körültekintése, fontosságuk kihangsúlyozása után a giccs művészetelméleti megközelítése bebizonyította ez utóbbi silányságát.

Szmelo Judit, Mézesbábos Népi Iparművész által betekintést nyertünk a mézeskalácsosság világába. A résztvevők egyhangúak egyetértettek az előadásban elhangzott Mikszáth Kálmán idézettel „A mézeskalácsosság a legszellemesebb mesterség,.. Az elméleti szakmai tudás megosztását követte a gyakorlati rész, amikor a kézművesek Judit irányításával elkészítették, díszítették a saját mézeskalácsaikat.

Egri Hajnal a Téka Kézművesházat mutatta be és az ott zajló értékmegőrző tevékenységekről beszélt. A kézművesek egyedi alkotásaiból alakult ki az interaktív kiállítás.

Erdély különböző tájegységeiről érkeztek az alkotók. A kerekasztal megbeszélés során mindenki mesélt a saját tevékenységéről.

Köszönjük a rendezvénynek otthont adó Téka Alapítványnak és munkatársainak a támogatást.

Riti József Attila

Bíró Jocó lovasíjász
Mongoliáról és terveiről

Szeptember 30-án a Téka Alapítvány konferenciatermében, a 27. Őszi Fesztivál keretén belül Bíró Jocó lovasíjász mongóliai kalandjairól és terveiről tartott előadást. A beszélgetés elején elmondta, hogy már a tavalyi kazahsztáni megmérettetés után megszületett a döntés, hogy két személy társával induljanak a mongolói lovasíjászversenyen, ám az odáig vezető út és a szervezés már önmagában komoly próbatételnek bizonyult, hiszen a mongol szervezési mentalitás jegyében heteket vártak egy-egy e-mail válaszra, majd a rendezvény dátumát kéthetes határidővel előrehozták, ami a repülőjegy-vásárlást is bonyolulttá tette.

Az érkezés utáni edzőtáborban is folytatódott a káosz. Bár pénzért vehettek részt a felkészítésben, ahol a helyi lovakhoz kellett szokniuk, a programok szervezetlenek voltak. Egy teljes

délelőtti, vadászfegyver bemutatókat, különböző ostortípusok demonstrációját és kulináris kóstolókat tartalmazó bemutatót mindössze 20 percbe sűrítettek, hogy tartani tudják a 12 órás ebédidőt. A lovakkal is akadtak problémák, hiszen 14 emberre 12 ló jutott, kettőre pedig aznap került először nyereg. Bíró Jocó inkább lemondott a lovaglásról, átadva a lehetőségét társának, és autóból kísérte a túrát, egy ideig, míg az egyik vendég le nem esett az egyik lóról így Jocó is nyeregbe ülhetett. Ugyanazon a napon kimaradt egy kötelezőnek szánt, gyenge minőségű promo film forgatásából, amelyhez minden versenyző részvételét elvárták volna.

A megmérettetés egy négy napos, 11 ország részvételével zajló nemzetközi lovasíjász verseny volt, ahol a 100 méteres pályahosszon négy különböző stílusban kellett bizonyítani, a kör és négyzet alakú céloktól a mozgó labdáig. Bíró Jocó, aki a magyar stílusban érzi ma-

gát a legotthonosabban, Rómeó társával együtt képviselték Romániát. Bár az összetett versenyt a házigazdák, a mongolok nyerték, Jocóék kiemelkedő eredményt értek el.

Mongólia élményét a lovasíjász két részre bontotta: a természeti szépségekre és az emberi tényezőre. A puszták tájai minden várakozást felülmúltak, ám az emberi viszonyulás nagy csalódás volt. A főváros, Ulánbátor, egy posztkommunista építészeti stílusú, télen a szénfűtés miatt hatalmas szmoggal küzdő város, ahol a szegény-gazdag réteg elkülönülése szembeűnő. Felhőkarcolók épülnek a dúsgazdagoknak, miközben a középréteg hiányzik, a fiatalok pedig Dél-Koreába és Kínába vándorolnak ki. Különösen megrázó volt a helyi temetői kultúra, ahol a halottat visszaadják a természetnek, ezért a sírokat nem gondozzák, és nem ritka a felszínen talált emberi koponya sem.

A mongóliai utazás újabb kalandokat

hozott. Hajnalban, a fővárost elhagyva, a rossz utakon a mikrobusz dupla defektet kapott, ami öt és fél óras várakozást jelentett a puszta közepén. A legviccesebb történet a sörkeresés volt egy távoli kisboltban. A boltos először tagadott mindent, de a Google Lens fordítója segítségével jöttek rá, hogy a cirill betűs doboz mégis sört rejt. Miután megvették az utolsó hármat, és fogyasztani kezdték, a boltos feloldódott.

Riti József Attila

Kis Olivér, az újságíró, aki bejárta a világot

Szeptember 30-án Kiss Olivér újságíró, a Téka Alapítvány konferenciatermében, a 27. Őszi Fesztivál keretén belül arról beszélt az érdeklődőknek, hogyan lehet olcsón beutazni a világot.

Kis Olivér újságíró nem a felkapott turistautakat keresi, hanem a legmélyebb low cost-nak vagy diákbarát árnak nevezett utazási filozófiá-

előkerített még négyet, székeket hozott, sőt, még a Wi-Fi jelszavát is megadta – igazolva, hogy az alkohol valóban képes összekötni az embereket.

Bár Mongóliát egy időre kipipálta, Bíró Jocó sportolói ambíciója töretlen. A következő nagy cél a jövőre Kirgizisztánban megrendezendő Nomád Olimpia. Ehhez azonban sikeresen kell szerepelnie a nemzeti selejtezőn, hiszen a fiatal generáció egyre komolyabban veszi val jutott el a világ több mint nyolcvan országába, a kezdeti stoppolástól és újságírói ösztöndíjakból mára a világlátás, tapasztalatszerzés és képbe helyezés vált a legfőbb küldetésévé. *„Ez az egyik legfontosabb, hogy lássunk, halljunk, és képbe helyezzük magunkat, főleg újságíróként, de emberként is... és tudjuk, hogy mitől döglök a légy”* – vallja.

Olivér utazási karrierje még a rendszerváltás után, 1995-ben kezdődött. Mindössze egyetlen kölcsönkért dollárral vá-

a sportot. Jocó kiemelte, hogy a nevezési díjat és az edzőtábor költségét a Lovas Szövetség fedezte, ám a repülőjegyek és az utazás többi költségét magánszponzorok segítségével tudták előteremteni. A mongóliai út minden nehézsége ellenére felejthetetlen élmény volt, amely megerősítette a lovasíjászt abban, hogy nemcsak sportolóként, de utazóként is az egyedi, különleges élményeket keresi.

gott neki Budapestnek. A kezdeti időszakban a stoppolás és később a speciális újságírói ösztöndíjak segítették a világlátásban, mára azonban a low-cost légitársaságok és a Couchsurfing kombinációjával éri el a minimális utazási költségeket. Nem turistaként, hanem utazóként akarja látni a világot. A szállás költségét szinte nullára csökkentti az ingyenes vendéglátók segítségével, amihez a bevált trükkje a kreatív bemutatkozás: *„Hello Liliana, I’m Oliver, a vampire from Transylvania!”*

(Helo Liliana, Olivér vagyok, egy vámpír Erdélyből!) – ezzel a szöveggel garantáltan beindítja a fogadók fantáziáját.

A low cost életmód nem kényelmes. Aludt már matracon, padláson, pincében, asztalon, sőt, még zongora alatt is. A költségeket tovább faragja azzal, hogy diákmenzákon étkezik, bátran ír a Magyar Főkonzulátusoknak és helyi Facebook csoportoknak is szállás reményében. A tokiói repülőjegyét pedig egy barátjától kért hűsz évre szóló kamatmentes kölcsönrel fedezte.

Az újságíró különleges tisztelettel beszél az arab és muszlim országok vendégszeretetéről, amit érdeklődésnek tart, szemben a pénzügyileg motivált európai vendéglátással. A Korán szerint az utazó itt Allah barátjának számít. Ugyanakkor éppen ezeken a vidékeken találkozott a legnagyobb kulturális feszültségekkel is.

Irakban, a déli Baszrában sétált a há-

zigazdájával, Ali Aziz-zal, amikor egy parkban túl közel ültek két helyi, hagyományos viseletbe öltözött nőhöz. A nők apja, vagy férje azonnal megjelent, és haragosan Ali Azizt tette felelőssé, mondván, szégyelli magát, amiért ilyen helyzetbe hozta a családját. A vita becsületbeli ügyé fajult, ami a helyi törzsi szokások szerint azonnal leszámolást von maga után, ahol előkerülnek a Kalasnyikovok, rakétavető, gránátok, és a halottak száma 7 és 20 között mozog. Olivérnek azonnal menekülnie kellett a helyszínről, de vele, mint utazó tisztelettel bántak. Egy másik alkalommal egy apró figyelmetlenség is súlyos sértéshez vezetett: amikor meleg volt, mezítláb hátradőlt a vendéglátója lakásában, aki megdöbbenve kérdezte, mit csinál. Kiderült, hogy a mezítlén talp mutatása az egyik legnagyobb tiszteletlenség, mintha Európában leköpnének valakit az utcán.

A legextrémebb

élményét Afganisztánban, Kábulban élte át, ahol egy német fiúval, Lorencsel jutott el egy esküvőre. Azonnal tudatosult benne, hogy egy nagyon szegény országban lévő, fényárban úszó, elzárt épületben csakis magas rangú tálib parancsnokok gyűlhetek össze, és rögtön gyanakvóan néztek rájuk, kémeknek vélve őket. A tálib hagyományok miatt nem volt zene és tánc, a menyasszonyt sem láthatták, ráadásul a teremben egy drón is körözött, amely élőben közvetítette a jelenlévőkről szóló információkat a legfelsőbb tálib vezetésnek.

A döbbenetes látvány az asztalokon heverő fegyverek voltak. A tálibok kedélyesen helyezték el a Kalasnyikov golyószórókat az asztalukon. Az újságíró számára kiderült, hogy ők úgy használják a rakétavetőt, mint mi a cukrot tesszük a teánkba. A fegyverek jelenléte náluk a mindennapi élet része, mert „nem lehet tudni, hogy mikor tört ki egy balhé”

A helyzet ellenére Olivér beöltözve, fekete színű kurta pizsamában volt jelen, ami a tálibok kedvelt színe, és óvatosan ugyan, de fényképezni is tudott.

Az utazás, a tapasztalatok és a kalandok számára maga a minden. Az újságíró a napokban vág neki a következő út-

jának, melynek célpontjai Kína (Sanghaj, Peking), Dél-Korea (Szöul, Puszan) és Japán (Fukuoka, Tokió). Ennek az útnak a megszervezése sem ment könnyen, de a tapasztalt utazó, a low cost filozófia nagymestere túltett minden akadályon.

Kiss Olivér beszá-

molója nem csak izgalmas és kalandos utazásokról szól, hanem arról is, hogy az álmok követése és a kitartó minden esetben meghozza eredményét. Kiss Olivér története mindenkit arra inspirál, hogy kövesse álmaát, még akkor is ha a veszély a közelünkben van.

*Felszegi Imre
Juhos Tamás*

Határok nélkül – Két keréken a közös örökség nyo- mában

Teljesen más élmény biciklivel felfedezni egy országot, mint autóval végigszágulni a zsúfolt főúton. A mező

szélén kialakított sávon, a saját magunk által diktált tempóban, barátokkal együtt haladva teljesen más kép alakul ki az utazóban az adott területről.

A Kerékpárral 7 határon át programsorozatba csatlakoztunk be mi is, a Téka Művelődési Alapítvány szervezésében. Ez az Építési és Köz-

lekedési Minisztérium támogatásával és a KTI Magyar Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézet közreműködésével valósulhatott meg. A Szent Márton nyomában Magyarország, Szlovákia és Ausztria határain át nevet viselő kerékpáros túraprogram keretein belül a magyar-osztrák-szlovák hármashatárt, valamint a Szent Márton nevéhez fűződő településeket, templomokat és egyéb helyszíneket érintettük.

Az idei biciklizés során nemcsak róttuk a kilométereket, hanem rengeteg színes program-ponttal egészítettük ezt ki. A külföldi Szent Márton Egyesületek tagjaival

való találkozás révén ismerhettük meg jobban a szent körül kialakult kultuszt, ennek legjelentősebb helyszíneit, és együtt tevézhettünk az egyesületek kedves tagjaival.

A körutazás a mosonmagyaróvári szállásunkról indult, ahonnan Győr érintésével tekertünk el a csallóközi Alistáig. Győrben dr. Nemes Gábor fogadta a 7 főből álló csapatot, és kísért el minket a székesegyházba. A Farkas utcai templom előtt álló szobor készítői, Kolozsvári Márton és György egy másik jelentős munkáját, Szent László hermáját tekintettük meg itt.

Az Alistál bejáratánál kialakított Szent Márton-pihenőhelyen várt minket a szlovákiai Szent Márton Egyesület elnöke, Szűcs Éva. Férjével és az egyesület többi tagjával való közös vacsorát ötleletelés, ismerkedés, mélyreható beszélgetések sorozata zárta.

A másnapi útvonal előreláthatóan a túra leghosszabb útszakaszának ígérkezett, több mint 100 kilométer, melynek első

szakasza közel 80 kilométer biciklizés volt Pozsonyig. Ennek mégse éreztük a súlyát, hiszen a szlovákiai ismerőseink közül néhányan elkísértek minket a fővárosig. Velünk tekert a 78 éves Lengyel József és a 64 éves Borbély Magda is. Az ő társaságukban vonultunk a Bős-nagymarosi gáton is, Szűcs Ervin vezetésével. Az ő történeteinek révén ismerhettük meg ennek kialakításának történetét, és rengeteg érdekességet mesélt nekünk a Csallóköz természeti és történelmi érdekességeiről.

A Magyar Királyság történetében Pozsony funkcionált leghosszabb ideig fővárosként, ennek jeleként helyezték el a koronázótemplom tornyára a magyar Szent Koronát is. Ebben a templomban koronáztak meg több uralkodót is 1536 és 1783 között, de ehhez a helyszínhez köthető a koronán lévő kereszt elferdülése is. A templom meglátogatása során, a helyiektől való elbúcsúzás előtt közösen fedezhettük fel a Szent Márton-szobor különlegességét: ez az

egyetlen, amelyen magyar ruhában ábrázolják.

Pozsony kiváló kerékpáros infrastruktúráját követve újra Ausztria tájain tekertünk végig, egészen a Köpcsényben (Kittsee) található Hauswirth-csokigyárig, ahol a felfrissülés és a csokoládékóstolás lehetősége csalogatta be mindannyiunkat az épületbe. Tovább folytatva utunkat, a nap vége előtt Magyarországhoz közeledve érkeztünk el a hármashatárhoz. Itt egy pontban találkozik a három állam: Ausztria, Magyarország és Szlovákia. A „határtalan” közlekedést, az összetartozást és az egymásra való támaszkodást hivatott szimbolizálni az ide felállított, kézfogásokat ábrázoló szobor.

A harmadik napon Ausztria további felfedezését Nezsider (Neusiedl am See) település plébánosa, Gabriel Kozuch segítette. Az ő kedves fogadtatása nyújtott elegendő erőt a csoportnak, hogy Fertőhegyházaig (Donnerskirchen) tekerjenek. Itt is a helyi plébános segítségével látogattuk meg a Szent

Márton kultuszához kötődő templomot. A tornyán található vasból készült kis szobor önmagában ritkaságnak számít: itt ugyanis Szent Márton lován ülve van ábrázolva. A látogatást a festői, a tó teljes területére nyíló kilátás tette még emlékezetesebbé.

Délutánra érkezünk el Kismartonba (Eisenstadt), a Haydn városának emlegetett településre, ahol többek között az Eszterházy-kastélyt látogattuk meg. A kulturális programok egyik kimagasló pontja volt, amikor a kastély koncerttermébe érkezve, a felcsendülő dallamok hatására mi magunk is átérezhettük a kastély egykori pompáját és jelentőségét. Ezt az élményt a helyi idegenvezetőknek, Hannes Artnernek, az ausztriai Szent Márton Egyesület képviselőjének köszönhetjük. A zene teljesen átszötte itt tartózkodásunkat, ugyanis a Szent Márton-dómban található az az orgona, amelyen maga Haydn is többször

játszott.

Negyedik napon Burgenlandból Magyarországra felé vettük az irányt. Ausztria határát átlépve első megállónk a Páneurópai Piknik színhelye, majd Sopron városa volt. A Tűztorony árnyékában várt minket Asbóth Imre, a Deák téri Általános Iskola igazgatója, akinek városvezetése révén mélyebb ismereteket szerezhettünk az Óvár házairól, sőt azok római kori, ház alatti részleteiről is. Bár napokon keresztül tudott volna mesélni nekünk az épületekről, olyan érdekességeket is elmesélt nekünk, mint például az egykori Borostyánút jelentőségét. Ezen, a ma már nem létező úton szállították egykor a Balti-tengerről Rómába a borostyánkővet.

Soprontól egy kedves helyi kerékpáros, Varga Ferenc társaságában indultunk tovább, aki a csoportot a Lővérek hegyének érintésével Harkán, majd Doborjánon, Liszt Ferenc szülőhelyén át Kőszegig, majd Szombathelyre vezette,

dimbes-dombos, hol árnyékos, hol napsütötte vidékeken keresztül.

Délutánra érkezünk el a Szent Márton-kultusz legfontosabb helyszínére, a szent születési helyére, Szombathelyre. Az egykor Sava-riának nevezett városban dr. Székely János, szombathelyi megyéspüspök vendégszeretetét élvezhettük. Az estét ismét egy közös vacsorával zártuk, amely keretén belül a püspök úr Isten áldását kérte a biciklis zarándokok életére. Ezen kis csapatunk kiegészült a Magyarországi Szent Márton Egyesület vezetőségi tagjaival, Orbán Róberttel, Feiszt Györggyel, Wachterné Lakatos Ágnessel. Ők kísérték végig az esti órákra elhúzódó városnézésre, ahol a helyismereti és kultúrtörténeti összefüggések mellett a város történelmének tényeit és Szent Márton életének részletes ismertetőjét hallhattuk. Többek között ellátogattunk a Szent Márton-templom kápolnájába, amelynek

helyén állt a hagyomány szerint az a szoba, ahol maga a szent született. De ehhez a templomhoz kötődik még egy történet, miszerint a téren található kútnál keresztelte meg saját édesanyját.

Szombathelyről rövid vonatkozás után Lövőről folytattuk biciklitúránkat, a fertői Esterházy-kastélyt érintve és megcsodálva árnyas parkját és angolkertjét. Utunkba ejtettük a Fertő–Hanság Nemzeti Parkját a maga természeti szépségeivel.

A magyarországi

láttnivalók széles választékát megtekintve indulunk hazafelé, ezúttal már az autók kényelmes ülésén pihenve ki a hét fáradságait. A közel 500 km-es túra során csodálatos érzés volt a városok ódon épületeinek árnyékában, a főutat messze elkerülő, mezőket átszelő bicikliutakon tekerni. A tekerés tempóját sokszor csak a fel-felbukkanó özikék, nyulak, fácánok, valamint a szembejövő biciklisek hangos és szeretetteljes köszönése vagy a pihenőhelyek látványa

szakította meg. A biciklis zarándoklat külön értékét az adta, hogy az Erdélyi Szent Márton Kulturális Központ Egyesület szorosabbra tudta fűzni kapcsolátát a magyarországi, ausztriai és szlovákiai tagokkal. A túra során nemcsak testi, hanem lelki és szellemi gazdagodásra is törekedtünk, olyan személyek megismerése révén, akiknek köszönhetően nemcsak maga a túra vált sokkal jobb élménnyé, de a jövőre nézve is együtt tudtunk tervezgetni különböző programokat.

Felszegi Imre

Bozsik Péter

Szamosújváron

Állítólag a világ bármely pontján megkérdezett embereknek leggyakrabban két dolog jut eszükbe Magyarországról: az egyik a Rubik-kocka, a másik az Aranycsapat.

A Rubik-kocka ismerős mindannyiunk számára, hisz ott volt gyerekkorunkban az éj-

jeliszekrényen, olykor az iskolástáskában, és emlékszünk arra, amikor félórányi forgatás, logikázás után sikerült kirakni a bűvöskockát, és örvendtünk a sikernek. Amikor az Aranycsapatot emlegetjük, akkor ugyanezek a szavak jutnak eszünkbe: siker, öröm, bűvölet. És persze eszünkbe jut a világhírű Puskás Ferenc (Puskás Öcsi), Bozsik József, Hidegkuti Nándor, Buzánszky Jenő, és lehetne sorolni a futballóriáso-

kat.

Valamennyiünkben felmerül a kérdés, hogy miért nevezték el ezt a csapatot Aranycsapatnak? A választ megkapjuk, ha arra gondolunk, hogy ez a csapat 4 és fél évig veretlen volt, legyőzte Olaszország, Uruguay, Brazília, Svédország stb. válogatottjait, majd amikor az Aranycsapat megérkezett Rio de Janeiróba, 30-40 ezer ember ment ki találkozni az akkori idők világklasszisaival.

Bozsik Péter és Felszegi Imre

Ez a **nemzeti tizenegy** 1952-ben olimpiai aranyérmet, majd 1954-ben világbajnoksági ezüstérmet nyert.

Az Aranycsapatról elmélkedve ismét előjönnek a már említett kifejezések: siker, öröm, bűvölet. Mit jelent például a nemzeti válogatott sikere a magyaroknak?

Elegendő csak arra gondolni, amit az Aranycsapat egy másik legendája,

Czibor Zoltán mondott, hogy a pályán mindig 15 millió magyarért küzdött. Ha nem is vagyunk túlzott mértékben focirajongók, a nemzeti csapat sikere akkor is büszkeséggel tölti el mindannyiunk szívét. Öröm járja át szívünket, amikor lengyel vagy osztrák, spanyol vagy olasz emberekkel beszélgetve második mondatukban már elhangzik: Puskás, Bozsik és az Aranycsapat.

Bűvölet. Kimondhatatlan érzés, amikor a Puskás Arénában 60 ezer ember, a tévéképernyők előtt ennek többszöröse énekli a magyar himnuszt, ez az erő magával ragad, elvarázsol, ez a foci összetartó ereje. Elmélkedésünk végkicsengése az, hogy a labdarúgás, a világ legelterjedtebb sportága: mozgás, öröm, összetartó erő.

Az Aranycsapat és a magyar futball egyik ikonikus egyénisége és kiemelkedő tehetsége volt Bozsik József, becenevén Cucu, aki játéktudásával, labdavezetési tehetségével elbűvölte a nézőket, majd játékosipályafutása után rövid ideig a magyar labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya volt. Cucu fia, Bozsik Péter szintén futballista, majd ugyancsak a magyar válogatott szövetségi kapitánya volt, így teljesen egyedülálló párost alkotva a magyar, de még a világ futballtörténelmében is, hogy apa és fia ugyanannak a nemzeti válogatottnak a szövetségi kapi-

tánya.

2025 júliusában az a megtiszteltetés ért bennünket és városunkat, hogy Bozsik Péter ellátogatott Szamosújvárra. Az élő legenda Tusványosra volt hivatalos, hiszen idén lesz édesapja, Bozsik József születésnapjának 100. évfordulója, ezért a Tusványoson megrendezett ünnepi megemlékezések és asztali beszélgetések egyik meghívottja.

A sportlegenda Budapestről repülőgéppel érkezett Marosvásárhelyre, majd onnan autóval jöttünk Szamosújvárra. A családias légkörben elköltött ebéd után, kedélyes beszélgetés közepette el-sétáltunk Rózsa Sándor sírjától az Örmény Katolikus Székesegyházig, majd megtekintettük a Kemény Zsigmond Elméleti Liceumot, a Téka Kézművesházat, különös figyelmet szentelve a focipályára. Rózsa Sándor sírjánál természetesen megemlégtünk, hogy a betyárnak tulajdonított mon-dás („Ha mindönki úgy tősz, ahogy tőnni köll,

akkó mindön úgy lősz, ahogy lőnni köll.”) volt feltüntetve a 2023. október 16-án megrendezett Magyarország és Szerbia közötti mérkőzésen (2–1 Magyarország számára).

Az Örmény Katolikus Székesegyházban természetesen ismét Molnár Tibor vezetett végig minket, ahol a Joachim von Sandrart-festmény, Szent Márton szobra, a Fogadalmi kegykép és a templom gyönyörűségei magával ragadták kedves vendégünket.

A Kemény Zsigmond Elméleti Liceum udvarán Bozsik Péterrel hosszasan elbeszélgettünk a foci, diákság, oktatás, focipálya, magyarság, sportkomplexum, kultúra, kézimunka, valamint a múlt, jelen és a jövő kérdéseiről. Nagyon érdekes és tanulságos volt elbeszélgetni a Bozsik-programról, a magyar válogatott jelenlegi helyzetéről, a foci edzések lebonyolításáról, az azt követő taktikai megbeszélésekről, és mindezeket attól hallani, aki egykor profi

labdarúgó volt például a Vasas, majd a Budapesti Honvéd színeiben. Felejtethetetlen élmény volt kérdezni azt, aki edzőként nagyszerű sikereket ért el a Vasas, majd a Zalaegerszeg csapatával, akivel a Manchester Unitedet is legyőzte. Jó volt kérdezni azt, aki szövetségi kapitányként a magyar foci nagyjait edzette, mint például Király Gábor, Löw Zsolt, Dárdai Pál, Gera Zoltán, Torghelle Sándor, Juhász Roland, és aki most az M4 Sport szakkommentátora.

Természetesen felelevenítettük az „évszázad mérkőzését”, amikor Puskásék és Bozsikék 6–3-ra legyőzték az angolokat a Wembley Stadionban, ahol az ötödik gólt Bozsik Cucu szerezte.

Másnap korán reggel indulva átszeltük a Mezőséget, majd a Maros völgyén haladva megérkeztünk Csíkszeredába. Innen mindössze fél óra volt az út Tusnádfürdőig. Ez az idő is kedves beszélgetéssel telt, igaz, a 30 percből 28 percet

fociról beszéltünk, és 2 percet egyéb dolgokról. Tusványoson a Buzánszky Sportteraszon öröm volt találkozni Hornyák Zsolttal, a Puskás Akadémia edzőjével, ifjú

Buzánszky Jenővel, Szölösi György magyar sportújságíróval, valamint a magyar sportélet kiemelkedő személyiségeivel.

A hivatalos programok után a közös

megegyezéssel köszöntünk el Bozsik Pétertől, hogy hamarosan ismét eljön hozzánk, Szamosújvárra.

Ökumenikus istentisztelet

Felszegi Imre

Lengyel-magyar két jó barát

„Polak, Węgi-
er, dwa bratanki”, azaz „lengyel-magyar két jó barát” tartja egy régi közmondás, mely a két nép ezeréves barátságát tükrözi. A mondás mindkét országban jól ismert, és gyakran el is hangzik, valahányszor magyarok találkoznak lengyelekkel, akár futball mérkőzésen, akár kiránduló helyeken.

vagy épp zarándoklat alkalmával. E két nép közös történelme a honfoglalás korig nyúlik vissza, és óriás lépésekkel bár, de érdemes megtekinteni, hogy milyen szoros barátság, szövetségkötés, perszonálunió, házasságkötés alakult ki az évszázadok folyamán a két fél között.

Géza fejedelem második felesége Adelajda a lengyel Piast-dinasztia tagja volt.

Szent László ki-

rályunk a Lengyel Királyság területén született 1040 körül, hisz édesapja, I. Béla királyunk ott nevelkedett, édesanyja pedig lengyel hercegnő volt, név szerint Richeza, aki ugyancsak a Piast-dinasztiából származott. Mivel Szent László Lengyelországban született, és egyes források szerint anyanyelve is lengyel volt, így ő lett a magyarországi lengyelség védőszentje.

IV. Béla magyar király leányát, Kingát, V. Boleszláv lengyel fejedelem vette feleségül. Kinga, magyar királylány neve szorosan kapcsolódik a wieliczki sóbányákhoz.

1320-ban Károly Róbert feleségül vette Lokietek Erzsébet lengyel királyi hercegnőt, és a házasságukból született

gyermek, a későbbi magyar király Nagy Lajos személyében létrejött a magyar lengyel perszonálunió, ami azt jelenti, hogy a két független államot egy közös uralkodó kapcsolta össze. Károly Róbert magyar királynak sikerült tető alá hozni 1335-ben a visegrádi királytalálkozót, mely gyökere a mai visegrádi négyek találkozásának.

I. Ulászló egyidőben volt lengyel és magyar király, II. Ulászló pedig lengyel hercegeként foglalta el Magyarország trónját.

Erdélyország első fejedelmének, Szapolyai János Zsigmond Istvánnak édesanyja ugyancsak lengyel származású volt, Jagelló Izabella, aki férje, Szapolyai János halála (1540) és Buda elvesztése (1541) után Erdélyben tartózkodott fiával együtt. Izabella királynőnek fennmaradtak olyan levelei, melyeket a szamosújvári várból, az úgynevezett Martinuzzi-várból keltezett, ami azt bizonyítja, hogy többször is igénybe

vette a vár kényelmét és biztonságát.

A magyar-lengyel közös múlt egyik kiemelkedő egyénisége Báthory István erdélyi fejedelem, akit a lengyelek 1576-ban királyukká koronáztak, mindmáig egyik legnagyobb királyuknak tartanak, és halála után a krakkói Wawel székesegyházban temettek el.

Budavár visszafoglalása alkalmával Sobieski János lengyel királynak oroszlán szerepe volt.

II. Rákóczi Ferenc, miután 1701-ben megszökött a bécsújhelyi börtönből Krakkóban és Varsóban élt.

A lengyel és magyar nemzet történetének legjelentősebb és legfényesebb fejezetei közé tartozik az 1848-49-es forradalom és szabadságharc, amelyben Bem József és Henryk Dembiński tábornokkal az élen több ezer lengyel tiszt és közkatoná vett részt. 1848 márciusában a Magyarországon élő lengyelek is lelkesedéssel fogadták a

magyar forradalmat.

A magyar-lengyel kapcsolat Szamosújvár múltjában is fellelhető Martinuzzi Fráter György pálos szerzetes személyében. A pálos rend magyar alapítású férfi szerzetesrend, melyet Szent Özséb hozott létre az 1250-es évek körül, majd 1382-ben valószínűleg Nagy Lajos király közbenjárására Oppelni László, Lengyelország kormányzója megalapította az első lengyel pálos monostort Częstochowában. Fráter György, mint pálos szerzetes több évet töltött a Częstochowa-i kolostorban, majd Buda eleste után, az özvegy Izabella királynő és a gyermek Szapolyai János Zsigmond István kíséretében Erdélybe jött, és megépíttette, itt Szamosújváron a Martinuzzi várat. A częstochowai kolostorban őt festmény örökíti meg Martinuzzi Fráter György emlékét, melyeken élete főbb eseményei láthatóak, Szamosújváron pedig az általa építtetett vár, és a kiskapu bejárata fölötti

Martinuzzi címer őrzi emlékét.

A magyar lengyel barátság egy újabb szintre emelkedett a 2025.október 11-i zárandoklat alkalmával.

Az Erdélyi Szent Márton Kulturális Központ Egyesület szervezésében idén immár a harmadik zárandoklatra került sor, mely a szépkényerűszentmártoni református templomból indult és a szamosújvári örmény katolikus székesegyházban zárult ökumenikus Istentisztelettel.

A zárandoklat Istentisztelettel kezdődött, Pál Csaba Petőfiszálláson szolgáló pálos szerzetes kiemelte a közösség, a közös imádság fontosságát, majd áldásával útnak indultak a gyalogos és a biciklis zárandokok. Va-

lamennyien énekeltük a 121. Zsoltárt: „Szemeimet a hegyekre emelem, honnan jön az én segítségem? Az én segítségem az Úrtól van, aki teremtette az eget és a földet”. Amint életünk mindennapjaiban, úgy a mai alkalommal is átéltük, megéreztük, az Úr Isten segítségét, áldását. Felemelve szemeinket a falut átölelő dombokra, rácsodálkoztunk a millió színváltozatban szemünk elé táruló természet szépségeire. Amennyire színes az őszi táj, annyira volt színes a zárandokok csapata is, hiszen a szépkényerűszentmártoni és szamosújvári helybéliekhez csatlakoztak Czehochowából (Lengyelország) Marian Waligóra és Michael Bortnik pálos szerzetesek, Petőfiszállásról Pál Csaba pálos

szerzetes, valamint a vele jött fiatalok, továbbá Hargitafürdőről Barnabás pálos szerzetes és a székely testvérek. Színes volt az öt kilométernyi gyaloglási idő is, hiszen az imádságot ének követte, majd elcsendesedés, olykor ismerős és ismeretlen, mint két jó barát beszélgetett, és eközben a régi barátságok megerősödtek, valamint új barátságok alakultak.

Az együttlét ökumenikus Istentisztelettel zárult a szamosújvári örmény katolikus székesegyházban, ahol Marian atya hirdette az evangéliumot. A székesegyház előtti téren a jelenlévők kézfogások és ölelések közepette köszöntek egymástól, „mint két jó barát”.

Bibliahét Szamosújváron / fotó: Riti József Attila

Vigh Nikol Vivien

Bibliahét

Szamosújváron:

játék, hit és közösség

A nyári vakációs bibliahét különleges témája Mózes élete és Isten csodái voltak. Hétfő reggel az érkező gyerekek játékos és élménydús módon ismerkedtek meg a

Biblia egyik legnagyobb vezetőjével, aki Isten segítségével kivezette népét Egyiptomból. Minden nap más és más történetet fedeztek fel Mózes életéből: a csecsemő Mózes megmenekülését a Nílusban, az égő csipkebokrot, valamint a Vörös-tengeren való átkelést. Ezután közös imádsággal és énekkel folytatódott a nap, ahol a gyerekek vidám dalokkal dicsérték

Székelly Csaba

Örmény-katolikus jubileumi zarándoklat Szamosújváron

Augusztus 24-én, vasárnap délelőtt Szamo-

sújváron minden út a főté-
ri Szentháromság örmény
– katolikus székesegyház
felé vezetett, ahol több
százan vettek részt az ör-
ménykatolikus jubileumi
zarándoklaton. A helyi
hívek mellett nagyszámú
vendég tisztelte meg je-

Istent. A tanítónők segítségével Mózes életét színpadra varázsolták, a kézműves foglalkozások és kreatív feladatok révén pedig a gyerekek jobban megérthették a bemutatott történeteket.

Uzsonnaszünet után délutánonként mozgásos és kreatív játékok várták a gyerekeket a szabadban. Kicsitől nagyig mindenki élvezte a gondosan megszervezett programokat.

A tábor végére a gyerekek nemcsak új barátokat szereztek, hanem egyre jobban megértették, hogy Isten mindig velünk van, és ugyanúgy vezeti az életünket, ahogyan Mózeset és népét vezette a pusztában.

lenlétével a fontos vallási eseményt: érkeztek többek között Kolozsvárról, Gyergyószentmiklósról, Csíkszépvízről, Marosvásárhelyről és Budapestről is Szamosújvár székesegyháza zsúfolásig megtelt a 2025-ös Szentév

alkalmából, a Romániai Katolikus Örmények Ordinariátusa által szervezett jubileumi zarándoklaton.

A Szent Liturgia célja az volt, hogy a közösen imádkozó hívek újra felfedezzék hitük forrását, és a remény tanúivá váljanak ebben a reményvesztett világban. A szertartást Küsmödi Attila plébános celebrálta, az ígét dr. Kovács Gergely, örmény

apostoli kormányzó hirdette. A közös imádságban minden jelenlévő kifejezte óhaját, hogy megerősödjön a hitben.

Az ünnepi szentmisén a helyi örménykatolikus kórus mellett fellépett a kolozsvári Szent Mihály-templom Szent Cecília énekkarának egy csoportja is. A közös kórust Molnár Árpád karnagy vezényelte, méltó ünnepi és magasztos han-

gulatot teremtve az eseményhez.

A Szentév – amelyet 25 évenként tartanak meg – alkalmat ad arra, hogy a társadalom különböző rétegei számára jubileumi rendezvénysozortat kínáljanak, nemcsak Rómában, hanem a világ minden táján, ahol örménykatolikus közösségek élnek. Erdélyben is népes részvétellel ünnepelték a jeles eseményt.

Riti József Attila

Tökfesztivál Szamosújvyrn

Október 18-án rendezte a IV. Tökfesztivált, a Honorabilis Egyesület, amely újra megtöltötte étellel a Szentháromság örmény katolikus székesegyház előtti teret. A résztvevőket színes programok, zeneszó és a frissen préselt must illata fogadta.

A fesztivál egyik különleges látványossága az egész teret díszítő szalmabálákból, szénakupacokból és tökökkel ékesí-

tett dekoráció volt, amely vidéki őszi hangulatot varázsolt a város szívébe. A gyerekek között különösen népszerű volt a kis karám, ahol poniló, kecske és bárány várta a látogatókat.

A nap során a családok kézműves foglalkozásokon vehettek részt, ahol a kisebbek rajzolhattak, festhettek és őszi díszeket készíthettek. A délutáni órákban Tasnádi Márton vezetésével zajlott a tökfáragás, ahol az érdeklődők több mint száz különböző méretű és formájú tök közül választhattak, hogy saját ízlésük

szerint kifáragják.

A jókedvről és a zenéről Szilágyi Tóni és tanítványai gondoskodtak, akik a főtérrre felállított kis színpadon játszottak. Zenéjük egész nap vidám aláfestést adott a vásári forgatagnak és a családok beszélgetéseinek.

A nap végére a tér megtelt elégedett, mosolygó emberekkel, a Tökfesztivál ismét bebizonyította, hogy Szamosújvár közössége képes megidézni az őszi legszebb pillanatait.

Az esemény a Szamosújvár Polgármesteri Hivatala támogatásával valósult meg.

A szerencse is kellett hozzá – interjú Kiss Jánossal, amatőr régésszel

Nem mindennapi felfedezésről értesültünk nemrég, egy amatőr régész, Kiss János, a Mezőségen, Palatkán bronzkori aranykincsre bukkant fémdektektorozás közben. Az esetről és a hobbiról magáról is beszélgettünk vele.

RJA: Hogyan kezdte el foglalkozni a fémdektektorozással?

KJ: Körülbelül öt éve vettem meg az első dektetort. Mindig is szerettem a történelmet, így természetes volt, hogy kipróbáljam magam ezen a téren.

RJA: Volt-e már korábban emlékezetesebb felfedezésed?

KJ: Igen. Szamosújvár környékén élek, és találtam három darab tetradrachmát. Az nagy élmény volt.

RJA: Hogyan akadtál rá most erre a bronzkori aranykincsre?

KJ: Teljesen véletlenül. Nem is gondoltam, hogy ilyesmit talállok.

RJA: Mi jutott eszedbe, amikor a dektor jelezni kezdett?

KJ: Aranyra biztosan nem gondoltam. Inkább vasra, mert nagyon mélyen, nagyjából ötven centiméterre volt.

RJA: Tudatos kutatás volt, vagy inkább a szerencse játszott közre?

KJ: Véletlen volt, teljes mértékben.

RJA: Mit éreztél, amikor először megláttad a tárgyakat?

KJ: Nehéz megfogalmazni... először örömet, de utána egy kis félelem is vegyült belé.

RJA: Kivel osztottad meg először a hírt?

KJ: Természetesen a családdal.

RJA: Hogyan változtatta meg az életedet ez az élmény?

KJ: Nem változtatta meg, és próbálom, hogy ne is változtassa.

RJA: Mit mondtak a szakértők, milyen korból származhat a lelet?

KJ: Több mint háromezer éves lehet. Ennél többet egyelőre ők sem tudtak biztosan mondani.

RJA: Szerinted miért kerülhetett egy ilyen kincs erre a helyre?

KJ: Korábban volt ott ásatás. A régészek szerint a tárgyakat eldugták, más nyomot viszont nem találtak.

RJA: Mennyire tartod fontosnak, hogy a leletek múzeumba kerüljenek, és ne magángyűjteménybe?

KJ: Nagyon fontosnak tartom. Így mindenki láthatja, nem csak egy ember.

RJA: Tervezed folytatni a kutatásokat?

KJ: Igen, szeretném. Ez az élmény inkább ösztönöz, mint visszatart.

RJA: Mit üzensz azoknak, akik most szeretnének belefogni ebbe a hobbiába?

KJ: Csak az kezdjen bele, aki igazán szereti. Ez nem divat, hanem szenvedély kell hozzá.

Riti József Attila

Születésnap

1953. március 5-ét írt a naptárban, de az időjárás nem vette ezt figyelembe. Napok óta hideg volt, reggelente fagyott volt a víz. A nap is szürke és borongós volt. Semmi jele sem volt a tavasznak.

A város utcái puszták voltak, de nem csak az időjárás miatt. Olyan idők voltak, amikor az ember ok nélkül nem ment ki a városba. Egy rossz szó vagy mozdulat és az ember valamilyen munkatáborban ébredt. Besúgóhálózatának köszönhetően a Securitate mindenkiről mindent tudott. Elég volt egy egyszerű ártatlannak tűnő vice és azon talátlad magad, hogy rabruhában kell ásnod a Duna – Fekete-tenger-csatornát, vagy, hogy az egykori Martinuzzi-várban berendezett börtön egyik nedves cellájában raboskods.

Ez a nap is csak olyan volt, mint a többi, a munkások a gyárban, a diákok pedig az iskolában voltak. Vasile elvtárs, az iskola és a leánybentlakás

mindenható ura az irodájában ült egymagában és Plugarul cigarettát szívott. Egyszer csak gondolt egyet, felállt, és komódja szekrényéből kivett egy üveg Napóleon konyakot, mely neve ellenére, csak egy elegánsnak vélt, de sílány román alkoholos ital volt.

Vasile semmit sem ünnepelt, minden napja ilyen volt, egész nap pőfékelte és ivott, míg nem az asztal alá esett. Ilyenkor aztán hörgések és válogatott káromkodások között próbált kimászni. Ha nem sikerült odahívta fiatal és félénk titkárnőjét, Ludmilát, hogy segítsen neki. Szegény lánynak legtöbbször nem sikerült felemelni a testes férfit, ezért ilyenkor az igazgató magából kikelve ráordibált:

-Büdös kurva, hívd Nelut, hadd segítsen ő, ha te nem vagy képes! Semmire sem vagy jó.

A lány minden alkalommal szaladt ahogy tudott, nem mert sem sírni, sem pedig búslakodni a bánásmód miatt. Féltette állását is, szegény családból származott, ő volt az egye-

düli, aki valamire vitte, ezért szülei rendkívülien büszkék voltak lányukra. Nem sirt, mert már ismerte az igazgatót, elég régen dolgozott vele, hogy ne zavarla viselkedése.

Vasile elvtárs ezúttal nem ment el szokásos körútjára az udvarra, inkább az irodájában maradt, ahol meleg volt. A legtöbb tanteremben, bentlakási szobában vagy irodában hideg volt, mert már régen nem fűtöttek. Az igazgatói szoba volt az egyetlen, ahol fűteni lehetett.

Az igazgató már ivott egy ideje, amikor eszébe jutott bekapcsolni kopott Delta rádióját, amiben egy pionír kórus hazafias dalokat énekelt. A pionírok dala után hirtelen műfajváltás következett felcsendült Gica Petrescu egyik ismert dala, a Să bem un pahar împreună, amire torkaszakadtából énekelni kezdett.

Az idő telt, a zene-számok váltották egymást, de egyszer csak hirtelen elhalkult a zene, egy súlyos, komor hang megszólalt és bejelentette Sztálin halálát. Az igazgató kiejtette a

poharat a kezéből, mely a földre esve azonnal eltört. A hangra beszaladt a titkár-nő és Nelu, a karbantartó. Pár másodperces hallgatás után, mely alatt Ludmilla ilyedten bámult az igazgatóra, remegő hanggal megszólalt.

-Mi történt igazgató elvtárs?

-Meghalt Sztálin elvtárs! – válaszolta elcsukló hanggal Vasile, majd utasította a titkár-nőt, hogy az udvarra hívja össze a diákokat.

A lány nem szólt csak bólogatott, ami kihozta a sodrából a félig részeg igazgatót.

-Mit álltok még itt, mint Szűz Mária a falon? – mondta köpködve és agresszíven csapkodta az asztalt – Menjetek dolgoatokra!

Vasile elvtárs szegény családba született valahol egy Vaslui melletti kis faluban, a 20. század elején. Öten voltak testvérek, az összes közül csak ő tudott írni és olvasni. Fiatalon elkerült otthonról és a vasútnál kezdett dolgozni, ahol kapcsolatba került a munkásmozgalommal, ami beszippantotta és egyre

hűségesen követte a mozgalom vezetőit. Az 1933-as bukaresti vasutassztrájk egyik szervezőjeként töbedmagával börtönbe került. A kommunista hatalomátvételnélkor a rendszer egyik pribékje volt, így az elvtársak a brassói regionális igazgatóság élére tették. Főigazgatóként úgy érezte övé a világ, hatalmát korlátlanul képzelte és ez lett a veszte. Tökéletes pártkatonának lévén nem iktatták ki teljesen, csak parkoló-pályára tették. Így került egy vidéki kisváros egyik iskolájának élére. Bukásáért a polgári elemeket és a kisebbségeket hibáztatta, emiatt kegyetlenül bánt a polgári és a kisebbségi származású diákokkal.

A titkár-nő percekben belül teljesítette az igazgató utasítását. Minden diákot kizavartak az udvarra, ahol Vasile elvtárs, röviden, de velősen kijelentette, hogy meghalt Sztálin és emiatt gyásznapot hirdetnek meg. Továbbá azt is bejelentette, hogy a nap végéig a faliújságra kihirdetik azt, hogyan állítanak majd emléket a Szovjetunió „bölcs vezérének”.

Végezetül, katonásan megparancsolta, hogy „oszolj” és visszavonult irodájába.

A nap hátralévő óráiban az iskola és a bentlakás is pusztának tűntek. A diákok és a tanárok is szellemként közlekedtek a folyosón. Senki sem szólt egymáshoz, mindenki várta, hogy hazamehessen és ép bőrrel megússza a napot.

A nap úgy ahogy komolyabb incidensek nélkül lejárt. A bentlakásban a vacsora is csendben zajlott, elmaradt a szokásos jókedv és zsivaj. A diákokat vacsora után rögtön a szobákba zavarták. A folyosók csendesek és kihaltak voltak, csak az éjszakai pedagógusok járőrözöttek, mint a kápók, minden zajra felfigyeltek. Arra vártak, hogy valaki megtörje a csendet, hogy jól elássák a baját.

Késő éjszaka az egyik éjszakai pedagógusnak feltűnt, hogy alig hallhatóan kuncogás és zene szűrődik az egyik szobából. A felügyelő közelebb ment, a zaj forrásának irányába, hogy lássa ki zavarja meg a rendet. Mindent alaposan megfigyelt és az

egyik ajtó alól gyertyafény szűrődött ki és árnyak látszottak.

Kint sötét volt, a Sétatér egyik fáján énekelt egy kuvik. Talpa alatt nyirkogott a padló, már-már kezdett arra gondolni, hogy sztrigojok vagy éppenséggel a Baba Cloanța követi. Olyan sejtelmes és lidérces volt a hangulat, hogy valósággal beléborzongott, pedig már nem volt gyerek.

A pedagógus megált az ajtó előtt, ahonnan kiszűrődött a fény meg a hang és kopogás nélkül benyitott, de sokat nem látott, mert a huzat eloltotta a gyertyát és koromsötét lett. A zene is elcsendesedett amikor nyílt az ajtó, mert a lányok meghallották a felügyelő lépteit és időben lekapcsolták a lemezjátszót. A pedagógus csendben körbenézett, de semmi gyanúsat nem látott, úgy tűnt, hogy mindenki alszik, pedig a lányok nem aludtak.

Amint kiment a felügyelő felkacagtak és felültek az ágyban. Bár nem folytatták az előbbi bulit, késő éjszakáig beszélgettek. Az egyik lány

szülinapja volt, Ilona töltötte a tizennyolcadik életévét, emiatt volt a kis tánc is. Nem gondolták, hogy lebuknak.

Másnap reggel semmi sem jelezte mindazt, ami következik. Talán csak a szürke ólmos felhők, melyek szürkébbek és nehezebbek voltak az átlagosnál. Az igazgatónak is komorabb volt a kedve a megszokottnál. Korábban bejött, nem tudott aludni, másnapos volt, Napóleonnal akarta gyógyítani magát. Otthon senki sem várta, senkivel nem oszthatta meg hétkönapjait. Felesége még Brassóban otthagyta. Egyszer csak megelégte a sok verést, erőszakot és megaláztatást, elvált tőle és visszaköltözött Bukarestbe.

Vasile reggel hét óra körül belépett az irodája előszobájába, ahol a titkárnő íróasztala volt. Ludmilla bent volt, háttal az ajtóhoz, egy doboz felé hajolva, így nem láthatta főnökét amikor belépett, ezért nem köszönt előre, ahogy Vasile elvtárs elvárta. Az igazgatót kiakasztotta a lány mulasztása és

hatalmas tenyerével jókorát csapott a lány fenekére, majd a szokásos megalázó hangnemben hozzátette: -Miért nem köszönsz, kurva?

Ludmilla az ütéstől orra bukott, de egy tapasztalt mozdulattal egy-kettőre talpon volt, nem először történt meg az előbbi eset. A lány köszönt, majd magyarázkodóan hozzátette: -Nem láttam igazgató elvtárs, egy beszámolót keresek, amit sürgősen be kell küldeni a körzethez.

Az igazgató nem válaszolt csak bement az irodába és erőteljesen becsapta maga után az ajtót.

Kicsivel fél nyolc után bejött az éjszakai pedagógus, hogy beszámoljon az esti eseményekről. A nő bekopogott, majd, amikor megkapta az engedélyt az igazgatótól, belépett.

Vasile elvtárs a székében ült, kezében Napóleon konyak, előtte a Scanteia és más napilapok. Anélkül, hogy felnézett volna a pedagógusra intett, hogy mondja miért zaklatja olyan korán.

- Egyes lányok szórakoztak az este a bent

lakásban. – mondta megszeppenve a felügyelő, mert félt főnöke haragjától. - Mit mondtál? Jól hallom, hogy Sztálin halott, és a lányok szórakoznak? – kérdezte az igazgató dühösen és nagyokat csapott az íróasztalra.

- Sajnos igen, a végzősök közül. - válaszolt a nő megijedve Vasile elvtárs haragjától.

- Azonnal hozd ide azokat a bűnözőket! - utasította a pedagógust az igazgató, akinek habzott a szája a méregetől.

- Sajnos nem tudom, hogy kik voltak, mikorra megnéztem volna, a huzat eloltotta a gyertyát.

- Hogy lehetsz ennyire szerencsétlen? – kérdezte dühösen a férfi, aki ütésre emelte a kezét, de utolsó pillanatban meggondolta magát.

- De... – akart mondani valamit a pedagógus, de Vasile elvtárs a szavába vágott.

- Az éjszaka kellett volna szólnod, akkor könnyebben kézre kerítettük volna őket. Most tűnj a szemem elől te szerencsétlen!

Miután elment a pedagógus behívta Ludmillát és utasította, hogy hívja be a bentlakó lányokat és egyenként küldje őket be az irodába.

Alig telt el pár perc, és az összes bentlakó lány ott sorakozott a titkárság előtt a folyosón. A lányok remegve mentek be és kisírt szemekkel jöttek ki. Nemsokára az a négy lány következett, aki az előző éjszaka titokban táncolt. Ketten magyarok voltak, az egyik zsidó, akit egy magyar házaspár nevelt fel titokban, szülei Auschwitzban pusztultak el. A kis Helénát titokban tartották, végül aztán a háború után örökbe fogadták. A negyedik lány pedig román volt. Mind a négyen Rettegiek voltak, így kerültek egy szobába.

A négy rettegi lány közül elsőnek Heléna ment be Vasile elvtárs irodájába. Az igazgató fel – alá járt, bal kezében egy konyakosüveg, jobb kezében pedig nadrágszíja. Az asztal egyik sarkában hanyagul egymásra dobva a lányok mappája. A lány remegett, ezt elsőre észrevette az

igazgató és ráförmedt:

- Látom, félsz, kicsi kurva, jól is teszed, legyen is miért félned. Ti a bentlakók mindig csak bajt okoztok, mindig, de mindig van valami veletek.

- Tovarase director nekünk sem könnyű eljönni otthonról az idegenek közé, szülők nélkül. Tévedünk mi is. – vágott vissza az igazgató vádjainak nagy bátorsággal a lány.

- Nem szégyelled magad, hogy mersz így beszélni velem? – kérdezte mérgesen az igazgató.

- Nem akartam tiszteletlen lenni. – válaszolt lesütött szemekkel Heléna.

- Mond miért táncoltatok az éjszaka? – kérdezte újra az igazgató és fenyegetően rázta szíját.

- Mi nem táncoltunk, korán lefeküdtünk.

- Újra a szemembe hazudsz! – szólalt meg dühösen az elvtárs – Majd megtanítalak, hogy máskor ne hazudj.

Vasile a dühtől és a konyaktól ittasan az asztalra parancsolta a lányt és a szíjával jó nagyokat csapott a hátára. A lány zoko-

gott és jajgatott fájdalomában. Egy idő után az igazgató megállt, felültette Helénát, és szikrázó tekintettel nézett rá. Feltette ugyanazt a kérdést.

- Miért táncoltatok az este? Ha nem válaszolsz a nevelőszüleidet is elveszjük.

- Csak én táncoltam, tovarase director! – válaszolta halkán a lány, kinek még mindig folytak a könnyei. – A születésnapom volt, azt akartam megünnepelni. A szüleimet ne tessék bántani, nem hibásak ők semmivel.

- És a többiek? – kérdezte újra.

- Ők aludtak. – szólalt meg újra a diáklány.

Az elvtárs már nem tett fel kérdést, csak annyit mondott a lánynak, hogy feküdjön az asztalra és ütött még párat a hátára, majd behívta Ludmillát, hogy szedje kicsit rendbe Helénát, hogy tudják elszállítani.

Ludmilla egy-kettőre teljesítette az igazgató kérését, bár nagyon sajnálta a lányt. Tehetetlennek érezte magát. Tudta mire képes az igazgató, ha netán

az együttérzés legkisebb jelét is meglátja rajta.

Amint végzett a titkárnő szólt Nelunak és egy másik karbantartónak, hogy vigyék el Helénát. A másik három lány szörnyülködve vették észre, mit műveltek kolléganőjükkel. Vasile elvtárs a többi lánnyal is eljátszotta ugyanazt. Mindhármat rendre ráfektette íróasztalára és szíjával félholtra verte őket. Mindegyiket ugyanúgy az karbantartónak kellett elszállítaniuk, mert alig bírtak lábon állni.

Pár órával később a négy lány egy dohos, penészes pincében, pontosabban egy szűk cellában találták magukat, ahol félhomály volt. A helység egyetlen berendezése egy deszkapriccs és egy veder. A priccsen penészes szalma, egyéb semmi. Sem paplan, sem párna. Tisztálkodásra nem volt lehetőség, a veder vécéként szolgált. Heléna fel-alá járt, némán, Ilona, Erzsébet és Doina pedig egymás mellett ültek a priccsen, és sirtak. Nem tudták felfogni, hogyan kerülhettek ilyen helyzetbe egy kis zene és

tánc miatt. Fogalmuk sem volt ki súgta be őket, bár gyanakodtak egy-két személyre.

- Lányok hiába próbáltok most arra gondolni ki szólt a pedagógusnak, mert úgysem tudjuk kideríteni. – mondta Heléna, aki próbálta megtartani nyugalmát – Az sem segítene helyzetünkön, ha tudnánk ki a tettes. Inkább arra gyűjtsünk erőt, hogy kibírjuk a vallatást. Nem tudhatjuk mikor következik be.

- Megöl ez a feszült helyzet. – szólalt meg Doina.

- Már több mint huszonnégy órája vagyunk itt és még senki sem mondott semmit. Azt sem tudjuk mikor visznek vallatni. – mondta Erzsébet is.

Az addig csendes Ilona is megszólalt.

- Lányok miattam vagyunk ilyen helyzetben. Nagyon sajnálom, hogy ide jutottatok. Nem kellett volna táncolnunk.

- Ne beszélj butaságokat Ilona! – szólalt meg kissé ingerülten Doina – Bármikor ilyen helyzetbe kerülhattunk volna más

miatt.

- Ne hibáztasd magad! – vigasztalta a lányt Erzsébet is – Ha magadat hibáztatod, kihasználják ellened, és neked véged. Az a lényeg, hogy mind ugyanazt állítsuk, így nem fogják tudni kit vegyenek elő és talán lesz egy kis esélyünk.

Nemsokára kopogtak, az egyik őr behozta a lányoknak az ebédet, ami nem tűnt ehetőnek. A leves egy híg vizenyős lé volt, benne úszkált néhány sovány sárgarépa, pár szál petrezselyemével és néhány csík káposzta. A második fogás főtt, savanyú puliszka, rajta sajt helyet penésznek tűnő fehér foltokkal. Mellé pedig néhány vékony és hervadt hagymakarikával. Miután beadta az ebédet a lányoknak, az őr cinikusán, gúnyos mosollyal az arcán hozzátette:

- Jó étvágyat lányok!

Miután kiment Doina dühösen ugrott fel a priccsről és kifejtette véleményét az ebédről:

- Ez a legrosszabb eddig. Ilyen menü mellett

nem kell kínozzanak, meghalunk az éhségtől, vagy megesznek a patkányok ebben a koszfészekben.

- Nyugodj meg! – szólt határozottan Heléna – patkányok azért nincsenek. Hamarosan túlleszünk mindenben. Őrizzük meg hidegvérünket.

- Hogy lehetsz ilyen nyugodt? – kérdezte Ilona

- Az élet megtanított erre! Tudod jól, szüleim meghaltak a lágerben. Nevelőszüleim jól neveltek, de hónapokig bűjtattak a pincében. Nem kockáztathattuk a lebukást! – válaszolt nyugodt hanggal a lány.

Vacsorát egyáltalán nem kaptak, csak néhány száraz, penészes kenyérdarabot hajítottak oda nekik lenézően, mint ha kóbor kutyák lennének, akiket megvetnek és megvetően kezelnek.

Kora hajnalban, minden előjel nélkül megjelent két őr. A pribékek Doinát vitték el elsőként. A kihallgatószoza sötét, ablakok nélküli volt. Az asztalon erős lámpa, fénnyel a vádlott szemébe vi-

lágított. Vele szemben egy marcona kihallgatótiszt ült.

- Sztálin személye szent és sérthetetlen! – mondta a tiszt és a lány szemébe fújta a cigaretta füstjét. – Ti megsértettétek az emlékét. Ez főbenjáró bűn. Ortodox vagy?

- Igen. – válaszolta szűkszavúan a lány.

- Nagyon jó, tovarasa! – mondta gúnyosan a tiszt – Nagyon jó! akkor tudod, mi az a bűn. Ez olyan bűn, ami alól még a pópád sem tud feloldozni. Csak én, és most várom gyónásod. Most én vagyok a te pópád.

A Securitate embere szívott egyet a cigarettájából és kitört belőle a kacagás. A lány nem válaszolt, némán és megvetően nézett a tisztre. A tiszt látta, de semmit sem szólt. Irigylésre méltó nyugalommal elszívta cigarettáját, majd megkerülte az asztalt, és a lány karján eloltotta. Doina fájdalmában sírni kezdett. Erre a tiszt válogatott káromkodások között gyávának titulálta.

- Beszélj! – utasította a lányt.

A lány hallgatott

még egy kicsit, majd elmondta, hogy a születnapja volt és azért táncolt. Hozzátette, hogy a többi lány intette, ne táncoljon, de nem hallgatott rájuk.

- Mese, mese, meskete! – vágott vissza idegesen a tiszt és felpofozta a lányt, akinek felhasadt a bőre az arcán. – Ez csak a kezdet. Rosszabb következik, ha nem beszélsz.

- Tovarase locotent én már mindent elmondtam, én táncoltam senki más.

- Látom nem vagy hajlandó beszélni, szóra bírlak én. – mondta idegesen a fiatal hadnagy és elővette szolgálati fegyverét, amit az asztalra helyezett a lány elé.

A lány továbbra sem beszélt, ezért a tiszt felállt és kiment, de előtte még odaszolt a lánynak.

- Most elmegyek, mert nincs veszteni való időm, de a fiúk ellátják a bajod.

Amint kiment a tiszt, bejött két őrmester, akik kezelésbe vették a

lányt. Véresre és félholtra barátságukat. A szenvedés, amit a fogda pincéje okozott nekik még szorosra fűzte barátságukat.

Közben becsengettek, a diákok és a tanár is bementek az osztályba és a megszokott rend szerint, katonásan elénekeltek a himnuszt.

verték a lányt, majd eszméletlenül viszszavították cellájába.

Doina után Ilona és Erzsébet következtek, akik ugyanebben az embertelen bánásmódban részesültek, mert egy pillanatra sem voltak hajlandók megtörni. Szívósan, fájdalomtól reszketve is hajtogatták, hogy csak ők táncoltak. Nem voltak hajlandók árulkodni.

Utoljára Heléna következett. Nála már módszert váltottak. A két őrmester előbb megverték a lányt, de csak úgy, hogy magánál legyen a vallatás alatt.

Amikor bejött a hadnagy a lány némát ült a széken, egyenes háttal a sötét teremben. Szeme véres volt, arcán hasadt a

bőre, ruhái szétszakadva. Amikor belépett a vallatótiszt felkapcsolta az asztalon lévő lámpát és a lány szemébe fordította, aki hunyorgott az erős fénytől.

A tiszt kezdetben kedves volt a lánnyal, remélte így hamarabb megtörik.

- Kérsz egy kávát kedvesem?

- Nem vagyok a kedvese! – válaszolt Heléna megvetően. – A kedveseivel nem így bánt az ember.

A férfi mosolygott, még mindig kedvesen beszélt a lánnyal.

- Elnézést kérek a fiúk nevében. Nem tudják, hogyan kell bánni egy nővel.

A lány nem válaszolt, csak ironikusan mosolygott.

- Kérsz egy kávét, vagy vizet, vagy bármit?

- Önöktől nem kérek semmit! – mondta a lány megvetően – Eleget kaptam már.

- Úgy néz ki be kell törni téged is, mint egy kancát. – mondta a

férfi, aki kezdte elveszíténi a türelmét. A lány nem válaszolt, makacsul hallgatott, és megvetően nézte vallatóját. A férfi ingerülten, de tettettett türelemmel kérdezett.

- Elmesélnéd nekem akkor, hogy is volt azzal a tánccal?

- Persze. Születésnapom volt, így gondoltam táncolok egyet. A lányok megpróbálták megállítani, de nem hallgattam rájuk. Tudom, hogy ostobaság volt a részemről, de csak egyszer tölti be az ember a tizennyolcadik életévét, ugyebár? – válaszolt a lány tettettett higgadtsággal, de valójában remegett a félelemtől.

- Hiába is próbálsz magadra vállalni, már tudjuk az igazságot. – jelentette ki a férfi és egy újabb cigarettát gyújtott meg – Társaid már vallottak. Mindent elmondtak.

- Kétlem, - vágtatott vissza Heléna mosolyogva – mert én tudom az igazságot és ezt el is mondtam önnek.

- Gúnyolódj, csak

gúnyolódj! – mondta a férfi is, majd a lány mellé ment, a füléhez hajolt, majd kedvesen a fülébe súgta – Hallottam, hogy a bozgor lányok tüzesek, vajon igazat mondanak?

A lány nem válaszolt, tekintete ijedt volt, tudta mi következik, de megpróbált magabiztos lenni. A férfi, aki látta a lány arcán a félelmet önelégült mosollyal a tekintetén, a lány hátához ment, bal kezével megölelte a derekát, hogy a lány ne tudjon mozogni, jobb kezével pedig megmarkolta a lány melleit, aki felsíkkoltott a fájdalomtól. A férfi erre a reakcióra várt és megpróbálta letépni a lány ruháit. Heléna, nem engedelmeskedett és ellenállni próbált, ezért behívta a két őrmestert, hogy segítsenek lefogni a lányt. Heléna teste megfeszült, minden porcikájával ellenállni próbált, de a három férfi ereje ellen tehetetlen volt. A sikolya elakadt a torkán, a terem sötétje elnyelte minden hangját. Csak a fojtott zokogása hallatszott,

mely egyre halkabbá vált, ahogy a méltósága foszlányokra szakadt. Amikor végzett a tisztt, gondosan elrendezte ruháit, az asztalon görnyedten fekvő lányra fordította megvető tekintetét, és flegmán a két őrmesterhez szólt.

- Tanítsátok jó modorra!

A két férfi, aki anynyi kegyetlenségnek volt az elkövetője és szemtanúja engedelmeskedett. Megverték a félholt lányt, majd hoztak neki pár szakadt ruhát, amit magára vehetett.

- Menjünk a celládba, ott majd felöltözzöl! – szólalt meg utasítóan az egyik altiszt.

Heléna magánál volt, de annyira megverték, hogy alig tudott járni, ezért az örök szinte húzták maga után. Félig meztelenül, véresen, teljesen kiszolgáltatva vitték vissza a cellába, ahol nagy nehezen, undorodva átöltözött. Teste fájt, minden porcikája sajgott, de a lelkében lévő úr nagyobb volt, mint a fizikai fájdalom.

A lányokat napokon át bezárták a szűk, sötét és penészes cellába. Alig szóltak egy szót egymáshoz. Több vallatást nem kellett elszenvedniük, és vádat sem emeltek ellenük. Örökkel csak akkor találkoztak, amikor a sovány, de valamivel jobb ételt hozták nekik. Nem tudták, mennyi ideig kell még raboskodniuk, és azt sem, hogy valaha visszanyerik-e szabadságukat.

Közben az iskolában senki sem tudta merre vannak a lányok, napok vagy hetek óta senki sem látta őket. A tanárok hallgattak, aki tudott valamit hallgatott, aki nem az sem kérdezett semmit. Ismerték a rendszert, tudták, mikor és mit lehet kérdezni.

A bentlakásban is csend volt, a lányok úgy közlekedtek akárcsak a szellemek. Esténként a szobák nyomasztó intimításában ketten – hárman össze-össze súgtak, de hangosan és nyíltan nem mertek beszélgetni, mert a pedagógusok valósággal vadásztak rájuk. Lesték

az ajtók alatt a fényt, hallgatóztak, hogy megtudják mit beszélnek a lányok a szobájuk takarásában.

Hetekkel később, egy meleg tavaszi reggelen a négy lány fásultan és némán, önmaguk árnyékaként beléptek a bentlakás kapuin. Szemükben ott ült a hallgatás és a félelem, amit még a reményt adó tavaszi napfény sem tudtak feloszlatni. A többi lány körbevette őket, kérdezték, merre jártak, mi lett velük, de ők hallgattak, némán néztek maguk elé. Úgy tűnt hangjukat elnyelte a cella penészes falai. Hallgatásuk mögött ott volt egy erős kötelék, ami megerősítette

barátságukat. A szenvedés, amit a fogda pincéje okozott nekik még szorosra fűzte barátságukat.

Közben becsengettek, a diákok és a tanár is belementek az osztályba és a megszokott rend szerint, katonásan elénekelték a himnusz.

Valamennyivel nyolc után Ludmilla remegve lépett az igazgató irodájába és

elmondta, hogy kiengedték a lányokat. A férfi megdöbbszent és nagyon felmérgelődött, káromkodni kezdett és kizavarta a titkárnőjét.

- Menj ki bűdös kurva!

Az elvtárs a hír hallatára teljesen összeomlott. Elővett a szekrényből egy konyakosüveget, a szájához emelte, és addig tartotta ott, míg az utolsó cseppig ki nem ürült. Aztán kis gondolkodás után előhúzott még egyet, és azt is habozás nélkül felhajtotta. A hatás nem váratott sokáig magára, Vasile elvtárs térdei megrogytak, majd nagy koppanással összeesett, akárcsak egy zsák, és ahogy már annyiszor megtörtént, maga alá vizelt. Olyannyira kiütötte magát, hogy segítséget sem tudott hívni. Órákkal később talált rá a titkárnő, aki megrémült. Nem a látványtól ijedt meg, hanem attól, mit fog majd az igazgató szólni, amikor végre kijózanodik, mert nem volt ott, hogy segíteni tudjon.

2025. július 21
Szamosújvár

Szerkesztőség:

Főszerkesztő:

Riti József Attila

Főszerkesztő helyettes:

Fodor Emőke

Szerkesztők:

Felszegi Imret

Fodor Emőke

Juhos Tamás

Riti József Attila

Székely Csaba

Korrektor:

Fodor Emőke

Kiadja és működteti:

Téka Alapítvány

Elérhetőség:

www.kozlony.ro

info@kozlony.ro

0770109709

ISSN 2784 – 2800

ISSN-L 2784 – 2800

Ha támogatná lapunk megjelenését akkor támogatását utalja a következő bankszámla számra:

Fundația Culturală Téka

Cod fiscal : 7309675

405300, Gherla, str. Mihai Viteazul, nr. 39, jud. Cluj

Hírdetések / támogatók

**FEDEZD FEL MOLNÁR
ANNAMÁRIA FŐTÉRI
VEGYESBOLTJÁNAK
KÍNÁLATÁT!**

CSIPKE, SZALAG, TÚ, CÉRNA, GOMB,
HÁZTARTÁSI KELLÉKEK

Creative Workshop

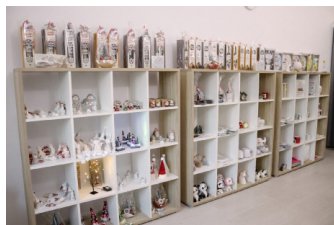
Ajándékok, amik megérintik
a szívet!

Ajándékozz egyedi élményt
Személyre szabott ajándékok
minden alkalomra.

Kreatív meglepetések.
Munkavédelmi ruházat.

Creative Workshop
Szamosújvár, Mihai Viteazul u.
39.

Ahol minden ajándék egy
történet!

*A Creative Workshop
kínálatának egy része*

RMDSZ

**COMMUNITAS
ALAPÍTVÁNY**

**CREATIVE
WORKS**